

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 875/2568

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี โจทก์ นาย ก. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 10, ป.ยาเสพติด มาตรา 180, พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 12, ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 3, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 8, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 90, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.ยาเสพติด มาตรา 145, ป.ยาเสพติด มาตรา 90, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 2 เป็นเจ้าพนักงานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 10 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด โดยกฎหมายใหม่ตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 180 ยังคงบัญญัติให้ระวางโทษสมาชิกสภาท้องถิ่นที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกัน ซึ่งคำว่า "โทษที่กำหนดสำหรับความผิดนั้น" ก็คือโทษตาม ป.ยาเสพติด ซึ่งเป็นคุณกว่ากฎหมายเดิม อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 12 บัญญัติว่า การกำหนดโทษจำคุกที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 ให้กำหนดโทษจำคุกอย่างสูงได้ไม่เกิน 50 ปี แตกต่างจาก ป.ยาเสพติด มาตรา 180 ซึ่งไม่ได้กำหนดโทษจำคุกขึ้นสูงไว้ ดังนั้น กฎหมายเดิมและกฎหมายใหม่ ต่างมีส่วนที่เป็นคุณและเป็นโทษอยู่ด้วย จึงต้องนำมาปรับบทลงโทษจำเลยที่ 2 เฉพาะในส่วนที่เป็นคุณระคนปนกันไป ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความไม่ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ส่วนจำเลยที่ 1 แม้มิได้ร้องขอให้ศาลกำหนดโทษใหม่ด้วย แต่เมื่อความปรากฏต่อศาลว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 และกำลังรับโทษอยู่ ศาลฎีกาย่อมกำหนดโทษใหม่สำหรับจำเลยที่ 1 ด้วยได้ ตาม ป.อ. มาตรา 3 (1)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 57, 66 วรรคสาม, 91 ประกอบมาตรา 100/2 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 8 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 8 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐาน

เสฟเมทแอมเฟตามีนจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน ฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและได้มีการกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกัน กับฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด (ที่ถูก แต่ละบทมีโทษเท่ากัน) ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 34 ปี และปรับ 1,400,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ลงโทษฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและได้มีการกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกัน จำเลยที่ 2 เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้วางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 10 ประกอบพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 วรรคสาม แต่ความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท จึงไม่อาจเพิ่มโทษจำคุกได้ คงจำคุกจำเลยที่ 2 ตลอดชีวิต และปรับ 6,000,000 บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 ฐานเสฟเมทแอมเฟตามีน คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 2 เดือน ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 17 ปี และปรับ 700,000 บาท ฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและได้มีการกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกัน คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 25 ปี และปรับ 3,000,000 บาท รวมจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 17 ปี 2 เดือน และปรับ 700,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากต้องกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ริมของกลาง ยกคำขอให้นับโทษต่อ คดีถึงที่สุด จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้กำหนดโทษใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษายืน จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดียาเสพติดวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่ามีเหตุกำหนดโทษจำเลยที่ 2 ใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) หรือไม่ เห็นว่า การกำหนดโทษให้จำเลยที่ 2 ใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ต้องเป็นกรณีที่โทษที่กำหนดตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ซึ่งบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดบัญญัติให้ศาลกำหนดโทษหนักเบาตามพฤติการณ์หรือบทบาทหน้าที่ในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 สมคบกันมีเมทแอมเฟตามีน คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 159.941218 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายศาลพิพากษาลงโทษ จำคุกตลอดชีวิต และปรับ 6,000,000 บาท ก่อนลดโทษ ซึ่งพฤติการณ์แห่งคดีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่บ่งชี้ถึงการกระทำของจำเลยที่ 2 ว่าเป็นการก่อให้เกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนทั่วไปดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย แต่ตามปริมาณเมทแอมเฟตามีนของกลางที่มีจำนวนดังกล่าวย่อมแสดงถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยที่ 2 ด้วย หากจำเลยที่ 2 จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวออกไปโดยสภาพและพฤติการณ์ย่อมก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90

และต้องด้วยบทกำหนดโทษตาม มาตรา 145 วรรคสอง (2) ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท อันเป็นคุณแก่จำเลยที่ 2 มากกว่ากฎหมายเดิมเมื่อโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาคือโทษจำคุกตลอดชีวิตหนักกว่าโทษจำคุกตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ศาลต้องกำหนดโทษให้จำเลยที่ 2 ใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ส่วนกรณีเจ้าพนักงานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 10 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด โดยกฎหมายใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 180 ยังคงบัญญัติให้ระวางโทษสมาชิกสภาท้องถิ่นที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกัน ซึ่งได้คำว่า "โทษที่กำหนดสำหรับความผิดนั้น" ก็คือโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งเป็นคุณกว่ากฎหมายเดิม อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 12 บัญญัติว่าการกำหนดโทษจำคุกที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 ให้กำหนดโทษจำคุกอย่างสูงได้ไม่เกินห้าสิบปีแตกต่างจากประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 180 ซึ่งไม่ได้กำหนดโทษจำคุกขั้นสูงสุดไว้ ดังนั้น กฎหมายเดิมและกฎหมายใหม่ต่างมีส่วนที่เป็นคุณและเป็นโทษอยู่ด้วย จึงต้องนำมาปรับบทลงโทษจำเลยที่ 2 เฉพาะในส่วนที่เป็นคุณระคนปนกันไป ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความไม่ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของจำเลยที่ 2 ฟังขึ้น ส่วนจำเลยที่ 1 แม้จะมีได้ร้องขอให้ศาลกำหนดโทษใหม่ด้วยแต่เมื่อสำนวนความปรากฏต่อศาลว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 และกำลังรับโทษอยู่ ศาลฎีกาย่อมกำหนดโทษใหม่สำหรับจำเลยที่ 1 ด้วยได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) พิพากษากลับ ให้กำหนดโทษจำเลยทั้งสองเสียใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคสอง (2) ประกอบพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ให้จำคุก 12 ปี และปรับ 1,200,000 บาท ให้ลงโทษจำเลยที่ 2 ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคสอง (2) ประกอบมาตรา 180 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 10, 12 จำคุก 50 ปี และปรับ 6,000,000 บาท ลดโทษจำเลยทั้งสองคนละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก จำเลยที่ 1 มีกำหนด 6 ปี และปรับ 600,000 บาท คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 25 ปี และปรับ 3,000,000 บาท เมื่อรวมกับโทษฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตามคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว รวมจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 6 ปี 2 เดือน และปรับ 600,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากต้องกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี

องค์คณะ

ปริญญญา สุตรสุวรรณ · อีระศักดิ์ วรวิเศษ · ธนภุต กมลวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) — deka.supremecourt.or.th ·

